

Lausunto

28.03.2025

Asia: VN/14098/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lääkäriliitto lausuu vain soten järjestämislain 17 ja 17a pykäliin liittyviin asioihin.

Luonnoksen tavoitteet ja ratkaisut ovat valtaosin kannatettavia. Ratkaisut eivät kaikilta osin kuitenkaan näytä tukevan hyvinvointialueilla kehitteillä olevien ammatinharjoittajuuteen perustuvien omalääkärimallien tarkoituksenmukaisia sopimusratkaisuja.

Ehdotetun 17 § mukaan yksityisellä palveluntuottajalla on oltava riittävästi omaa osaamista ja henkilöstöä ohjaamaan ja valvomaan alihankintatoimintaa kuten omaa toimintaansa. Käyttäessään alihankintaa yksityisen palveluntuottajan on turvattava ostopalvelusopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttäminen ja palvelut samalla tavoin kuin tuottaessaan palvelut omana tuotantonaan. Pykäläkohtaisissa perusteluissa avataan velvoitetta niin, että alihankintana voitaisiin hankkia korkeintaan 30-49 prosenttia sopimukseen kuuluvista palveluista.

17 a § luonnoksen mukaan alihankinnan ketjutus on mahdollista jos kyse on tilapäisestä tarpeesta sairauden, vanhempainvapaan tai vastaavan muun syyn perusteella. Pykäläkohtaisissa perusteluissa ratkaisun kerrotaan avaavan mahdollisuuden pienten yritysten ja yksittäisten ammatinharjoittajien osallistumiseen toimintaan alihankkijoina.

Tehdessään sopimuksia yksittäisten ammatinharjoittajien kanssa omalääkärinä toimimisesta, erityisesti toimintamallin laajentuessa, hyvinvointialueet tulevat pitämään välttämättömänä, että yksittäiset omalääkäriammatinharjoittajat voivat hyödyntää sopimuksensa velvoitteiden toteuttamiseksi alihankkijoita lyhytaikaisten poissaolojensa aikana. Näin ollen tulisi siis tavalla tai toisella säätää hyvinvointialueen kanssa sopimuksen tekevälle yksittäiselle ammatinharjoittajalle

mahdollisuus alihankkijan käyttämiseen ilman, että samalla joutuu poissaolonsa ajaksi palkkaamaan alihankkijaa ohjaavaa ja valvovaa henkilökuntaa, joka myös tuottaa edellytettävän omatuotannon osuuden palveluista. Mikäli ehdotetun pykälämuotoilun katsotaan mahdollistavan ratkaisun, vaikkapa jonkinlaisen ajallisen ulottuvuuden huomioimalla, tulisi asia kirjata pykäläkohtaisiin perusteluihin jatkotulkintoja varten.

Luonnoksen 17 a § viimeisen virkkeen toisessa sanassa lienee kirjoitusvirhe - pitänee olla "Yksityinen palveluntuottaja vastaa..."

Mattila Jukka
Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund